

Pressmeddelande

---

25 FEBRUARI 2002 NR 13

Oroväckande signaler om löneutvecklingen

Vice riksbankschef Villy Bergström talade under måndagen på Bjursås sparbanks kundträff. Bergström kommenterade bl.a. utvecklingen på arbetsmarknaden och summerade den ekonomiska utvecklingen sedan inflationsrapporten i december i följande.

”I Riksbankens senaste inflationsrapport från i december gjorde vi bedömningen att konjunkturen i omvärlden skulle återhämta sig, under andra halvan av 2002. Viktiga faktorer bakom denna utveckling var en fortsatt anpassning av lager och investeringsnivåer som normalt sker i en avmattningsfas”, sade Villy Bergström.

”Inkommande statistik från USA ger stöd för denna bedömning. Efterfrågedämpningen avtar och aktiviteten i amerikansk ekonomi ser ut att vara på väg att stabiliseras. För att vi ska få se en varaktig förstärkning krävs det dock att efterfrågan från hushåll och företag ’hakar på’ och därmed ger lagercykeln stöd. Skulle det visa sig att de positiva impulserna från utvecklingen av lagren inte förstärks av en varaktig efterfrågeökning kan ekonomin åter dämpas. En svag sysselsättning, fortsatta sparandeobalanser och fallande aktiepriser gör att det finns anledning att noga följa utvecklingen. Men jag tycker ändå att riskerna för en fortsatt nedgång ser ut att ha minskat. Även den samlade bilden av Europa ser något ljusare ut. Samtidigt framstår det som allt tydligare att Tyskland har problem att få hjulen i ekonomin att börja rulla igen. Det ser också fortsatt mörkt ut för den japanska ekonomin”, sade Bergström.

”Ser vi sedan till Sverige gjorde Riksbanken i december bedömningen att en internationell återhämtning tillsammans med en expansiv finanspolitik, låga realräntor och en svag krona väntas bidra till att det ljusnar för svensk ekonomi under året. De starka statsfinanserna möjliggör stimulanser av efterfrågan genom skattesänkningar. Industrikonjunkturen ser ut att bottna och konsumtionen har hållits uppe förhållandevis väl, också tack vare en gynnsam utveckling på arbetsmarknaden. Samtidigt visar BNP-statistik för de tre första kvartalen på en något svagare utveckling än Riksbanken tidigare trott, men jag tror ändå vi kan vänta oss en gynnsam utveckling 2002 och 2003”, sade Bergström.

SVERIGES RIKSBANK

Telefon
08-787 00 00

Telefax
08 - 21 05 31

E-post
registratorn@riksbank.se

Internet
<http://www.riksbank.se>

”I inflationsrapporten bedömde Riksbanken att inflationen skulle komma att utvecklas i linje med målet. Utfallet, såväl mätt med konsumentprisindex som den underliggande inflationen, har sedan inflationsrapporten kommit ut högre än väntat”, sade Bergström.

”Till en del är det tillfälliga faktorer som ligger bakom den kraftiga prisuppgången det senaste året. Effekterna från dessa beräknas klinga av under våren. Men tar man bort dessa tillfälliga faktorer framgår det att även andra priser stigit mer än väntat. Förklaringar till detta kan bl.a. vara att resursutnyttjandet är högre än vad vi tidigare har trott, vilket drivit upp kostnaderna för företagen som de senare skjutit över till konsumentledet ”, sade Bergström.

”Låt mig avsluta med att säga att jag känner viss oro för de signaler som kommer från arbetsmarknaden. Dagens löneökningstakt på över 4 procent ligger i överkant av vad ekonomin tål på sikt, i synnerhet om man beaktar den fallande vinstnivån i näringslivet. En produktivitetöknning på c:a 1,5 procent och ett inflationsmål på 2 procent innebär ett löneutrymme på högst 3,5 procent vid normala vinstnivåer. Lägg därtill att löneökningar för en rad yrkesgrupper släpar efter. Det gäller t.ex. vård- och läraryrken som är kvinnodominerade. Dessa spänningar riskerar att driva fram kompensationskrav, som kan försämra utsikterna för en stabil ekonomisk utveckling”, sade Bergström.

”Det är ännu för tidigt att dra entydiga slutsatser om vilka konsekvenser detta har för inflationsutsikterna. Inkommande statistik för såväl internationell som svensk ekonomi kommer att noga analyseras framöver”, avslutade Bergström.